

Bemærkninger til forordningsforslaget

Almindelige bemærkninger

1. Indledning:

Der har gennem flere år været et bredt politisk ønske om at forbedre forholdene for landets ældre. Der er således siden den nuværende landstingsforordning trådte i kraft i 2003, blevet fremsat adskillige beslutningsforslag på landstingssamlingerne, alle med det formål at give alderspensionisterne bedre økonomiske vilkår.

Landsstyret nedsatte i foråret 2006 en hurtigtarbejdende embedsmandsarbejdsgruppe, der havde til formål at udarbejde en redegørelse om forholdene for landets alderspensionister, og fremkomme med konkrete forslag til, hvorledes vilkårene for disse kunne forbedres.

Redegørelsen blev fremlagt på Landstingets efterårssamling 2006, hvor den dannede udgangspunkt for debatten om, hvorledes alderspensionssystemet skulle se ud i fremtiden.

I redegørelsen er der opstillet en række forskellige pensionsmodeller, og der er foretaget beregninger på omkostningerne ved at indføre disse.

På baggrund af debatten i Landstinget fremkom Landstingets Familieudvalg med en betænkning, hvori der blev opstillet en række konkrete anbefalinger til, hvorledes alderspensionssystemet burde ændres.

Der blev på baggrund af Familieudvalgets betænkning fremsat og vedtaget et beslutningsforslag, hvori Landsstyret blev pålagt at foretage en række konkrete ændringer i reglerne om alderspension.

2. Forslagets hovedpunkter:

Konkret indeholder forslaget følgende ændringer i forhold til de nugældende regler:

- Alderspension og førtidspension adskilles.
- Aldersgrænsen hæves fra 63 år til 65 år, og dette indføres med virkning fra 1. januar 2008, dog med en overgangsordning frem til 1. januar 2010.

- Alderspensionsbeløbet for en enlig alderspensionist og for par, når kun den ene er berettiget til at få alderspension, forhøjes fra 88.812,00 kroner til 110.000 kroner.
- Alderspensionsbeløbet for par, når begge er berettiget til at få alderspension, forhøjes fra 133.212 kroner til 150.000 kroner.
- Regulering af skattepligtige indtægt bortset fra offentlig pension fastlægges til 56.000 kroner årligt for enlige og 84.000 kroner for par.
- Alderspensionen bortfalder ved en indtægt af den nævnte art på 228.000 kroner årligt for en enlig pensionist og 318.000 kroner årligt for par.
- Alderspensionister, der ikke har personlig indtægt, skal være berettiget til at få udbetalt 50 procent af pensionsbeløbet for en enlig pensionist, uanset ægtefælles eller samlevers skattepligtige indtægt.
- Alderspensionen pristalsreguleres.
- Den nye pensionsforordning træder i kraft per 1. juli 2007.

Herudover er der i forslaget indsat en bestemmelse om, at kommunerne skal indsende oplysninger om kommunens alderspensionister til Landsstyret. Denne pligt følger dog allerede af Grønlands Hjemmestyres Konteringsvejledning, men det er fundet hensigtsmæssigt at præcisere denne pligt i selve forordningen.

Herudover indeholder forslaget en ændring i forhold til tildelingen af personlige tillæg. Efter forslaget skal personlige tillæg fremover kun tildeles pensionister, hvis økonomiske forhold er særlig vanskelige og kun til en nærmere bestemte typer af udgifter.

Særligt på grund af adskillelsen af reglerne om førtidspension og alderspension, er det fundet mest hensigtsmæssigt at udarbejde en helt ny forordning om alderspension, frem for blot at udarbejde en ny forordning om offentlig pension som afløser for den eksisterende forordning om offentlig pension.

Udover at de ovennævnte ændringer er indarbejdet i forslaget, er der også foretaget sproglige tilretninger og præciseringer, ligesom selve strukturen i opbygningen af regelsættet adskiller sig fra den gældende forordning.

3. Økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige:

3.1. Økonomiske konsekvenser for det offentlige:

Forslaget bevirker, at der vil være en øget økonomiske udgift for landskassen og kommunerne. Dette på grund af, at alderspensionsydelse forhøjes, levealder blandt alderspensionister er stigende, der er indsat en overgangsordning for 64- og 65årige, der sker en pristalsregulering af alderspensionsydelse og ændret et skatteprovenu.

Hertil kommer ændring i kriterier for personlige tillæg, disse er mere restriktiv end tidligere, hvorfor der forventes en markant nedsættelse af forbruget. Vurderingen er anslået 4 millioner kroner pr. år, hvilket er en reduktion med 10 mio. kroner.

Beregningerne er under forudsætning af, at kommunernes merudgifter og kommunernes merindtægter som følge af de højere alderspensioner kompenseres/modregnes i det kommunale bloktilskud.

Samlede nettoeffekter i mio. kroner ved ændret alderspension

Beløb i mio. kroner.		2007	2008	2009	2010	2011	2012
<i>Alderspension</i>	A	271	298	298	298	298	298
<i>Pensionsalder på 64 og 65 år med virkning fra henholdsvis 1. januar 2009 og 1. januar 2010</i>	B	29	58	44	15	0	0
Alderspension samlet	C=A+B	300	356	342	313	298	298
Ekstra modtagere af pension	D	30	40	50	60	70	80
Førtidspension	E	0	0	9	26	35	35
Pristalsregulering	F	0	0	12	23	35	47
Udgifter alderspension i alt	G=C+D+E+F	330	396	412	422	438	460
Hovedkonto 30.12.08	H	241	247	257	267	267	267
<i>Kommunernes udgifter til alderspension</i>		267,78	274,44	285,56	296,67	296,67	296,67
<i>Kommunernes udgifter til alderspension</i>		26,78	27,44	28,56	29,67	29,67	29,67
Kommunernes bevilling til alderspension	I	27	27	29	30	30	30
Samlet bevilling	J=H+I	268	274	286	297	297	297
Skatteprovenuet	K=(G-J) * 43 %	27	52	54	54	61	70
Personlige tillæg	L	10	10	10	10	10	10

Rækkerne i tabellen dækker:

- Udgifterne til alderspension samlet er udgifter for den nye pensionsmodel beregnet af Grønlands Statistik.
- Udgifterne til ekstra modtagere af pension er fremkommet ud fra befolkningsprognose fra Grønlands Statistik, hvor der forventes en stigning i antallet af modtagere af alderspension.
- Udgifterne til førtidspension forventes at stige som følge af ændringen af pensionsalderen fra 63 til 65 år. Det er antaget for de 63 og 64-årige, at

henholdsvis 40 og 45 procent af dem er modtagere af førtidspension. Det betyder omkring 380 ekstra førtidspensionister i årene frem mod 2012, som modtager en årlig pension på 88.812 kr., hvorfor der er regnet med årlige merudgifter på 35 millioner kroner i de relevante år.

- Pristalsregulering foretages helårligt for hver hele 3 procentpoint forbrugerprisindekset er steget ved opgørelsen i juli måned i forhold til juli 2007. Der er i beregningerne anvendt en forventet stigningstakt i forbrugerprisindekset på 2,5 procent, hvorfor første pristalsregulering foretages i 2009.
- I FFL-2007 er der foreslået bevillinger på hovedkonto 30.12.08 Alderspension. I 2011 og 2012 er beløbene fra 2010 videreført uændret.
- Kommunernes bevilling til alderspension udgør 10 procent af den samlede bevilling til området.
- Skatteprovenu er beregnet ved forskel mellem "udgifter alderspension i alt" og det der er afsat til "Samlet bevilling". Der er anvendt skattesats på 43 procent.
- De foreslåede bevillinger på hovedkonto 20.11.70 Reserve til nye initiativer i FFL2007. I 2011 og 2012 er beløbene fra 2010 videreført uændret.
- Personlige tillæg til alderspensionister udgør i dag et udgiftsniveau på godt 14 millioner kroner årligt. Dette udgiftsniveau forventes reduceret til 4 millioner kroner med den nye pensionsmodel, hvorfor ændringen i udgiftsniveauet bliver 10 millioner kroner.

I FL07 er der afsat reserver til alderspension på 35, 5 millioner kroner, og på niveau 64-66 millioner kroner i årene 2008 – 2010.

Afhængig af udfaldet af forhandlingerne med de grønlandske kommuner må der forudses et ufinansieret behov for midler, som vil være stigende i årene frem.

3.2. Administrative konsekvenser for det offentlige:

At aldersgrænsen for tilkendelse af alderspension hæves, vil medføre, at der vil være færre personer, der vil være omfattet af forordningen. Det må således forventes, at forslaget vil betyde en administrativ lettelse for kommunerne i forhold til de gældende regler. Ligeledes må reglen om tildeling af personlige tillæg forventes at medføre en lettelse for kommunerne, idet personlige tillæg efter forslaget kun skal tildeles helt undtagelsesvist og kun til pensionister, hvis økonomiske forhold er særlig vanskelige.

Forslaget indebærer, at kommunerne skal indsende statistiske oplysninger til Landsstyret om kommunens alderspensionister, hvilket ikke forventes at have nævneværdige administrative konsekvenser, jf. bemærkningerne til § 24.

4. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet:

I og med aldersgrænsen for tilkendelse af alderspension hæves med 2 år fra 63 år til 65 år, må der forventes at være en positiv effekt for erhvervslivet, idet en større gruppe af de 63 og 64-årige må forventes at ville bevare deres tilknytning til arbejdsmarkedet.

5. Miljø- og naturmæssige konsekvenser:

Forslaget skønnes ikke at have miljø- og naturmæssige konsekvenser.

6. Administrative konsekvenser for borgerne:

Forslaget skønnes ikke at have administrative konsekvenser for borgerne.

7. Andre væsentlige konsekvenser:

Forslaget ventes ikke at have andre væsentlige konsekvenser.

8. Forholdet til Rigsfællesskabet og selvstyre:

Forslaget vurderes ikke at have betydning i forhold til Rigsfællesskabet og selvstyre.

9. Høring af myndigheder og organisationer med videre:

Forslaget har været sendt i høring hos følgende: NUSUKA, KANUKOKA, SIK, Grønlands Arbejdsgiverforening, AK, IMAK, ILIK, PIP, ASG, PPK, KNAPK, APK, Samtlige direktorater i Grønlands Hjemmestyre, Ældreforeningen og Det Sociale Ankenævn.

Følgende myndigheder og organisationer har afgivet høringssvar: KANUKOKA, ILIK, KNAPK, SIK, IMAK, Grønlands Arbejdsgiverforening, AK, Det Sociale Ankenævn, KIIP, Direktoratet for Arbejdsmarked og Erhvervsuddannelser, Direktoratet for Sundhed, Skattedirektoratet, PPK, Økonomidirektoratet, Ældreforeningen.

Direktoratet for Sundhed, KIIP, ILIK, AK, KNAPK, Skattedirektoratet og Direktoratet for Arbejdsmarked og Erhvervsuddannelser havde ingen bemærkninger.

KANUKOKA har følgende bemærkninger:

Det er positivt at lovgivningen om alderspension og førtidspension bliver adskilt.

Der mangler bedre koordination mellem handicapforordningen og fortsættelse af hjælpen til alderspensionister, som stadig har særlige behov som følge af vidtgående handicap. Landsstyret fremsætter ændringsforslag til landstingsforordning nr. 7 af 3. november 1994 om hjælp til vidtgående handicappede, således at alderskravet hæves til henholdsvis 65 år. Ændringen foreslås at træde i kraft den 1. januar 2009, samtidig med at alderskravet for at modtage alderspension hæves.

Herudover er det KANUKOKAs opfattelse, at der bør kunne udbetales børnetillæg til alderspensionister, idet nogle pensionister får forsørgeransvar over for eksempelvis børnebørn. Landsstyret har ændret i det foreliggende forslag, således at der nu udbetales børnetillæg til alderspensionister, der har forsørgelsespligt over for børn under 18 år.

Yderligere er det KANUKOKAs opfattelse, at forslaget vil medføre en væsentlig forringelse af pensionisternes økonomiske vilkår, idet det kan forventes, at mange pensionister samlet set vil få et lavere rådighedsbeløb. Landsstyret antager, at KANUKOKAs synspunkt baserer sig på, at der efter forslaget kun rent undtagelsesvist vil kunne tildeles personlige tillæg. Efter forslaget vil alderspensionens grundbeløb blive hævet med lidt over 20.000 kroner årligt for en enlig alderspensionist. Der er Landsstyrets opfattelse, at det kun er ganske få kommuner, der har sat deres rådighedsbeløb så højt, at en stigning i grundbeløb, som den foreslåede, ikke vil medføre en forbedring i forhold til, i dag, det beløb, som alderspensionisten har til rådighed efter at faste udgifter er betalt.

Derudover savner KANUKOKA en konkret beskrivelse af, hvilke økonomiske konsekvenser pensionisterne konkret skal forvente. Det er Landsstyrets opfattelse, at dette fremgår tilstrækkelig klart af beskrivelsen i bemærkningernes afsnit 2 om "Forslagets hovedpunkter".

Endelig er det KANUKOKAs opfattelse, at forslaget først bør træde i kraft 1. januar 2008, idet det er vanskeligt for kommunerne at omstille sig midt i budgetår. Landsstyret skal hertil bemærke, at det er Landstinget, der har besluttet, at ændringerne i alderspensionsreglerne skal træde i kraft 1. juli 2007.

Det Sociale Ankenævn har afgivet et endog særdeles omfattende og grundigt høringssvar, hvori der fremkommer en række betragtninger af lovteknisk karakter. Landsstyret skal hertil bemærke, at forslaget efter høringen har været til lovteknisk gennemgang i Lovkontoret, Landsstyret Sekretariat, og efterfølgende er blevet rettet til. Det Sociale Ankenævns bemærkninger har i forbindelse med tilretningen tjent som et kvalificeret input. Det Sociale Ankenævns bemærkninger til de enkelte bestemmelser er blevet indarbejdet i det omfang, de har været relevante.

Grønlands Arbejdsgiverforening bemærker i deres høringssvar, at de økonomiske beregninger i forslaget fremstår noget uforståelige. Landsstyret har efter høringen søgt at præcisere afsnittet i bemærkningerne.

IMAK bemærker, at efter forslagets § 15 (nu § 8, stk. 2) vil alderspensionister med anden skattepligtig indkomst over en vis grænse ikke modtage offentlig alderspension. Det er IMAKs opfattelse, at alle skal have del i alderspension, idet alle har bidraget til samfundsøkonomien.

I Grønland er den offentlige alderspension en social pension, i modsætning til eksempelvis i Danmark, hvor man har en folkepension. Det er Landsstyrets opfattelse, at det først og fremmest er de alderspensionister, der har det vanskeligst rent økonomisk, som skal hjælpes gennem den offentlige alderspension, hvorfor den offentlige alderspensions størrelse er afhængig af anden indkomst.

PPK bemærker, at sammenhængen mellem til hvilke typer af udgifter der kan ydes personlige tillæg, og hvornår disse kan kræves tilbagebetalt, synes uklar. Efter forslaget kan personlige tillæg kræves tilbagebetalt, hvis behovet for personligt tillæg er opstået som følge af uansvarlig økonomi, eller hvis alderspensionisten

senere får udbetalt et beløb, der dækker samme tidsrum og samme formål, eksempelvis en erstatning.

Herudover anser PPK det for betænkeligt, at kommunalbestyrelsen kan træffe beslutning om administration af alderspensionsudbetalingen, og mener i stedet, at kommunen bør være henvist til at rejse sag vedrørende myndighed over for justitsministeriet/Rigsombudsmanden i Grønland.

Landsstyret skal hertil bemærke, at bestemmelsen er en videreførelse af gældende ret. Det er Landsstyrets opfattelse, at det er nødvendigt at give kommunen denne adgang, idet der er et meget lille antal alderspensionister, som ikke formår at administrere deres alderspension på en måde, så den rækker en hel måned. Med bestemmelsen sikres, at kommunen i en vis udstrækning kan hjælpe alderspensionisten med at administrere alderspensionen.

Endelig finder PPK det betænkeligt, at alderspensionsudbetalingen stoppes for så vidt angår bortblevne alderspensionister. Landsstyret skal hertil bemærke, at alderspensionsudbetalingen genoptages det øjeblik, hvor der foreligger dokumentation for, at alderspensionisten er i live.

PIP bemærker, at det bør være muligt at tildele personer, der har haft fysisk hårdt arbejde, alderspension fra det fyldte 64. år. Landsstyret skal hertil bemærke, at det vil være muligt at tildele nedslidte personer på 64 år førtidspension. Herudover er PIPs opfattelse, at der hvert 3. eller 4. år bør foretages en vurdering af, om alderspensionsstørrelsen hænger sammen med prisudviklingen på varer i Grønland. Landsstyret skal hertil bemærke, at der i forslaget er indsat en bestemmelse om, at alderspensionen reguleres på baggrund af udviklingen i Grønlands Statistiks Forbrugerprisindeks.

SIK har forståelse for, at aldersgrænsen for tilkendelse af alderspension hæves fra 63 år til 65 år og mener, at forhøjelsen af pensionsbeløbet vil være gavnlige for mange alderspensionister. Herudover er det SIKs opfattelse, at kapitalen fra SISA skal ses om en særordning og ikke skal have betydning i forhold til reguleringen af pensionen. Landsstyret skal hertil bemærke, at den offentlige alderspension i Grønland er en social pension. Det betyder, at den offentlige alderspension reguleres på baggrund af anden indkomst, herunder tjenestemandspension og eventuelle private pensionsopsparinger.

Kattuffik Utoqqaat Nipaat (Ældreforeningen) henviser i sit hørings svar til en pressemeddelelse, som foreningen udsendte i september 2006, hvori der opstilles en række krav til pensionsforbedringer. Selvom det er foreningens opfattelse, at det foreliggende forslag ikke opfylder de i pressemeddelelsen opstillede krav, vælger Kattuffik Utoqqaat Nipaat alligevel at støtte det fremsatte forslag, idet forslaget har nydt støtte fra samtlige partier, og fordi der i mange år ikke er sket ændringer i alderspensionen.

Økonomidirektoratet bemærker, at det bør fremhæves i de almindelige bemærkninger til forslaget, at der endnu ikke er fundet finansiering til forslaget.

Dette er blevet fremhævet i afsnit 3.1 om økonomiske konsekvenser for det offentlige.

Yderligere er det Økonomidirektoratets vurdering, at det bør præciseres, hvorledes alderspensionen pristalsreguleres. På baggrund heraf er der foretaget sproglige opstramninger af bestemmelsen i forslaget § 14 (nu § 7, stk. 3).

Økonomidirektoratet finder det endvidere positivt, at der i forslaget § 22 (nu § 24) er indsat en bestemmelse om, at kommunerne er pligtige til at indsende statistisk materiale til Landsstyret om kommunens alderspensionister til statistisk anvendelse, og mener i den forbindelse, at det bør understreges, at KANUKOKA ikke skal kompenseres for opgaven, idet dette allerede er sket under tidligere bloktilskudsforhandlinger. Dette er nu fremhævet i bemærkningen til bestemmelsen i § 22 (nu § 24).

Derudover er det Økonomidirektoratets opfattelse, at den positive effekt for erhvervslivet ved, at aldersgrænsen for tilkendelse af alderspension hæves med 2 år, bør fremhæves i bemærkningerne. Dette er nu tydeliggjort i bemærkningerne i afsnit 4 om konsekvenser for erhvervslivet.

Endelig mener Økonomidirektoratet, at forslaget først bør træde i kraft den 1. januar 2008, idet det vil være vanskeligt for kommunerne at nå at implementere regelsættet til 1. juli 2007. Det skal hertil bemærkes, at det ved landstingsbeslutning er blevet pålagt Landstyret at iværksætte ændringerne pr. 1. juli 2007.

Bemærkninger til de enkelte bestemmelser

Til § 1

Til stk. 1

Bestemmelsen fastslår hovedreglen om, at ydelse af alderspension er betinget af dansk indfødsret. Om en person har dansk indfødsret reguleres efter lov om dansk indfødsret.

Til stk. 2

Nr. 1

Personer kan uden at opfylde kriteriet om dansk indfødsret få alderspension, hvis bestemmelserne i Nordisk Konvention om social sikring er opfyldte.

For at modtage alderspension efter Nordisk Konvention om Social Sikring skal man have haft fast bopæl og arbejde i minimum 1 år i Grønland. Man skal endvidere på ansøgningstidspunktet have fast bopæl i et land omfattet af konventionen. Grønland har sammen med Danmark taget forbehold over for tredjelandsborgere, det vil sige at disse ikke kan modtage grønlandsk alderspension. Herudover er det selvfølgelig et krav, at man opfylder de øvrige betingelser for at kunne modtage alderspension. Det er Familiedirektoratet, der forestår administrationen af alderspensioner efter Nordisk Konvention om Social Sikring.

Nr. 2

Det er afgørende, at vedkommende har haft fast bopæl i Grønland mindst 3 år før alderspensioneringen. Det er et krav, at perioden har været sammenhængende. Det er et krav, at man har været tilmeldt folkeregistret og samtidig har "fast bopæl" jf. bemærkningerne til § 2.

Henvisningen til § 26, stk. 3, betyder, at alderskravet i bestemmelsen følger overgangsreglen. Det betyder, at frem til 31. december 2008 skal bopælskravet være opfyldt ved det 63. år. Fra 1. januar 2009 til og med 31. december 2009 skal bopælskravet være opfyldt ved det fyldte 64. år. Fra 1. januar 2010 skal bopælskravet være opfyldt ved det fyldte 65. år.

Til § 2

Ved fast bopæl forstås det sted (bolig), hvor man regelmæssigt sover, når man ikke er midlertidigt fraværende på grund af ferie, forretningsrejse, sygdom eller lignende, og hvor man har sine ejendele.

Der er ingen krav til, hvor længe personen har haft fast bopæl forud for en ansøgning om alderspension.

Bestemmelsen fastslår, at retten til alderspension også omfatter personer bosat i de øvrige nordiske lande og i lande, der har tiltrådt EØS-aftalen. Med "EØS-aftalen" sigtes til de lande, der er omfattet af EF-forordning 1408/71. Personkredsen stemmer overens med de personer, som er omfattet af Nordisk Konvention om Social Sikring. Da Nordisk Konvention om Social Sikring i hovedsagen fastslår, at EF-forordning 1408/71 skal finde anvendelse imellem de nordiske lande betyder det, at personer omfattet af Nordisk Konvention om Social Sikring kan få alderspension fra Grønland, hvis de har fast bopæl i et af EØS-landene (og selvsagt i øvrigt opfylder betingelserne herfor). Det fremgår af Nordisk Konvention om Social Sikring at lovvalget er afhængig af bopælslandet, og der kan derfor ikke modtages fuld alderspension fra flere lande samtidig.

EØS-landene er udover de nordiske lande: Belgien, Cypern, Estland, Finland, Frankrig, Grækenland, Holland, Irland, Island, Italien, Letland, Litauen, Liechtenstein, Luxembourg, Malta, Norge, Polen, Portugal, Slovakiet, Slovenien, Spanien, Storbritannien og Nordirland (samt Gibraltar), Sverige, Tjekkiet, Tyskland, Ungarn, Østrig og Schweiz.

De nordiske lande er: Danmark, Finland, Færøerne, Grønland, Island, Norge og Sverige.

Til § 3

Kravet om mindst 3 års fast bopæl i Grønland, Danmark eller på Færøerne er en videreførelse af gældende regler. Der er dog den forskel, at aldersgrænsen er blevet udvidet med 2 år, således at man nu skal have boet 3 år i de nævnte lande mellem det fyldte 15. år og det fyldte 65. år, for at være berettiget til at modtage alderspension. Det er ikke noget krav, at de 3 års fast bopæl er i en sammenhængende periode eller i samme land. Man kan godt opnå ret til alderspension ved bopæl 2 år i Grønland og 1 år i Danmark.

Til § 4

Til stk. 1

Bestemmelsen sidestiller alderspensionister, der har en samlever, med alderspensionister, der har en ægtefælle eller registreret partner, idet der tages hensyn til fordelene og besparelserne ved at bo sammen.

Det kan via folkeregistret konstateres, om en ugift alderspensionist bor sammen med en anden voksen person, og at der derfor kan være grund til at undersøge, om de lever i et ægteskabslignende forhold. Om der rent faktisk er tale om et sådant forhold eller ej, skal afgøres ud fra alderspensionistens egne oplysninger om for eksempel fælles økonomi, fælles børn, fælles ferierejser. Hvis alderspensionisten blot bor sammen med en anden, for eksempel et familiemedlem, uden at der er tale om et ægteskabslignende forhold, har alderspensionisten rettigheder som en enlig. For så vidt angår alderspensionister, der har en ægtefælle eller har indgået registreret partnerskab, så er det uden betydning, om disse rent faktisk bor sammen med ægtefællen/den registrerede partner, idet den gensidige forsørgelsespligt stadig vil være tilstede.

Til stk. 2

En alderspensionist, der har indgået ægteskab, registreret partnerskab eller har en samlever, sidestilles med en enlig alderspensionist, hvis ægtefællen, den registrerede partner eller samleveren er flyttet til en social døgninstitution. Selvom alderspensionisten således forsat har en ægtefælle, registreret partner eller samlever, vil alderspensionisten ikke længere have de økonomiske fordele ved samlivet. Det forekommer derfor mest rimeligt, at alderspensionisten sidestilles med en enlig alderspensionist i lyset af, at den flyttende part under opholdet kun vil få udbetalt 20 % af pensionsbeløbet for en enlig alderspensionist (selvsagt forudsat denne modtager alderspension).

Til § 5

Til stk. 1

Bestemmelsen svarer til de nugældende regler og fastslår, at alderspension kan tilkendes personer, som er fyldt 65 år, samt at retten indtræder den 1. i måneden efter indgivet ansøgning, hvis der søges om alderspension efter det fyldte 65. år.

Henvisningen til overgangsbestemmelsen i § 26, stk. 3, understreger, at alderskravet følger overgangsbestemmelsen. Det betyder, at frem til 31. december 2008 kan alderspension tildeles personer, der er fyldt 63 år. Fra 1. januar 2009 til og med 31. december 2009 kan alderspension tildeles personer, der er fyldt 64 år, og fra 1. januar 2010 kan alderspension tildeles personer, der er fyldt 65 år.

Kommunerne bør informere borgerne om retten til alderspension fra det fyldte 65. år. Nogle kommuner skriver ud til de pågældende personer i god tid, inden de fylder 65 år og nogle steder indkaldes de til informationsmøde.

Til stk. 2

Når en førtidspensionist fylder 65 år, ændres pensionen til alderspension.

Alderspensionen udbetales med samme antal fyrretyvendedele, som førtidspensionen blev. Denne bestemmelse følger ligeledes overgangsbestemmelsen i § 26, stk. 3. Det betyder, at frem til 31. december 2008 overgår førtidspensionister automatisk til alderspension, når de fylder 63. Fra og med 1. januar 2009 og frem til 31. december 2009 overgår førtidspensionister automatisk til alderspension, når de fylder 64 år. Fra 1. januar 2010 overgår førtidspensionister automatisk til alderspension, når de fylder 65 år.

Det er kommunen, der har ansvaret for, at personen modtager den rigtige pension, og det er vigtigt, at kommunen er opmærksom på dette, idet finansieringen af de to pensionsformer er forskellig.

Til § 6

Til stk. 1

Bestemmelsen svarer til de nugældende regler og følger systematikken i de andre nordiske landes regelsæt. Den tilgodeser pro-rata-temporis-princippet, som relaterer sig til pension set som en forsikringsydelse, der optjenes på baggrund af i dette tilfælde bopælstid.

Ved Grønlands tiltrædelse af Nordisk Konvention om social sikring den 1. januar 1994 var det ikke hensigten, at pro-rata-temporis-princippet og konventionens regler om opgørelse og beregning af brøkpension skulle finde anvendelse på personer, der flytter inden for Rigsfællesskabets grænser.

Således kan personer flytte mellem Danmark, Færøerne og Grønland og opholde sig et ubegrænset antal år i de enkelte dele af Rigsfællesskabet og alligevel have ret til fuld pension i Grønland, Danmark eller på Færøerne, når pensionskriterierne i øvrigt opfyldes. Bopælsperioderne i Grønland, Danmark og på Færøerne sammenlægges, når den samlede bopælstid skal beregnes ved pensionsansøgning inden for Rigsfællesskabet.

Ret til fuld alderspension opnås ved en bopælstid på 40 år, selv om der er 50 år mellem det 15. og det 65. år. Det er herved sikret, at personer, der for eksempel tilbringer nogle år i udlandet i forbindelse med uddannelse, stadig kan nå at optjene fuld pensionsret fra Grønland.

Eksempel 1: En person har boet sammenlagt 20 år i Grønland. Bopælstiden sættes i forhold til maksimale bopælstid på 40 år. Pensionen udgør 20/40 eller 1/2 af en fuld grønlandsk alderspension.

Eksempel 2: En person har boet sammenlagt otte år, to måneder og ni dage i Grønland. Bopælstiden nedsættes til otte år, og sættes i forhold til den maksimale bopælstid på 40 år. Brøkpensionen udgør 8/40 eller 1/5 af en fuld grønlandsk alderspension.

Til stk. 2

Ved opgørelse af bopælstider for alderspension medregnes kun hele antal år. Tildeling af alderspension baseres ligesom førtidspension på bopælstider. Men til forskel fra hvad der gælder for førtidspension, så nedrundes der til hele antal år ved opgørelse af bopælstider i relation til alderspension.

Til § 7

Til stk. 1

Alderspension foreslås ændres til at udgøre op til 110.000 kroner for enlige og par, når kun den ene er alderspensionist, og op til 150.000 kroner for par, når begge er alderspensionister.

Den indtægtsbestemte alderspension udbetales med de nævnte satser, når betingelserne for optjening af fuld alderspension er opfyldt. I modsat fald betales et antal fyrretyvende dele af beløbet.

Landsstyret vil have mulighed for justeringer i beløbene ved ændring af fradragsmetoden i henhold til § 8.

Til stk. 2

For par, hvor den ene modtager alderspension, og den anden modtager førtidspension, foreslås deres samlede pensionsbeløb, det vil sige den samlede

alderspension og førtidspension, at kunne udgøre op til 140.000 kroner årligt. Denne kategori af par er ny i forhold til eksisterende regler, og er nødvendiggjort af, at der, såfremt forslaget vedtages, vil gælde forskellige beløbsgrænser og pensionsreguleringsgrænser for henholdsvis førtidspensionister og alderspensionister. Da forslag til landstingsforordning om alderspension og forslag til landstingsforordning om førtidspension skal ses som en sammenhængende "pakke", vil et tilsvarende beløb for par bestående af alderspensionister og førtidspensionister fremgå af forslaget til landstingsforordning om førtidspension, således at samkøringsproblemer undgås. Det skal fremhæves, at den samlede pension fordeles med 80.000 kroner alderspension, og 60.000 kroner førtidspension.

Til stk. 3

Bestemmelsen er ny og fastslår, at alderspensionen pristalsreguleres. Det følger af bestemmelsen, at alderspensionsbeløbet reguleres hver gang, forbrugerprisindekset har ændret sig 3 fulde point. Reguleringen sker udelukkende på basis af forbrugerprisindekset 1. juli med virkning fra den førstkommende 1. januar. Forbrugerprisindekset for 1. juli 2007 sættes som basis lig 100. Reguleringen sker eksempelvis med 3 procent, hvis forbrugerprisindekset i forhold til 1. juli 2007 er 103,17. Denne regulering fastholdes indtil forbrugerprisindekset stiger til over 106 eller ved deflation falder til under 100. Alderspensionen kan nedsættes hvis deflationen falder til under 100. Basis for reguleringen er valgt af hensyn til finanslovsudarbejdelsen, og reguleringstidspunktet er valgt af hensyn til administrationen.

Til stk. 4

Offentliggørelsen sker i den til landstingsforordningen hørende bekendtgørelse om takster og indkomstgrænser for alderspensionister, jf. bemærkningen til § 8

Til § 8

Til stk. 1

Der sker fradrag i alderspensionen, hvis anden skattepligtig indtægt end alderspension overstiger et vist beløb.

Det beløb, som alderspensionisten kan have i skattepligtig indtægt, uden det medfører fradrag i alderspensionen, foreslås til at være 56.000 kroner for en enlig alderspensionist. For par, hvor den ene modtager alderspension, og den anden modtager førtidspension foreslås biindtægtsgrænsen at sættes til 70.000 kroner årligt. Som nævnt i bemærkningen til § 7, er der her tale om en ny kategori af par, som er nødvendiggjort af, at der efter forslaget vil gælde forskellige pensionsbeløb og indtægtsgrænser for henholdsvis alderspensionister og førtidspensionister.

For par, hvor begge modtager alderspension foreslås biindtægtsgrænsen at sættes til 84.000 kroner.

Ligeledes foreslås biindtægtsgrænsen for par, hvor den ene modtager alderspension, og den anden ikke modtager nogen former for pension, altså alders- eller førtidspension, at udgøre 84.000 kroner. Dette vil gælde, uanset om indtægten kommer fra arbejde, arbejdsmarkeds- eller tjenestemandspension.

Til stk. 2

Det foreslås, at indtægtsgrænsen for bortfald af alderspensionen fastsættes til 228.000 kroner for enlige alderspensionister. For par, hvor den ene modtager alderspension, og den anden modtager førtidspension foreslås parrets samlede pension at bortfalde ved en samlet skattepligtig indtægt på 300.000 kroner årligt. For alderspensionister i parforhold, hvor begge modtager alderspension foreslås indtægtsgrænsen at fastsættes til 318.000 kroner. Ligeledes foreslås indtægtsgrænsen for par, hvor den ene modtager alderspension, og den anden ikke modtager nogen former for offentlig pension, at fastsættes til 318.000 kroner årligt. Størrelsen på alderspension beregnes inden begyndelsen af et kalenderår jf. § 9 og § 10. Viser en enlig alderspensionists skattepligtige indtægter at være større end 228.000 kroner, vil der ikke blive udbetalt alderspension til vedkommende det kommende år.

Til stk. 3

Bestemmelsen fastslår, at alderspensionister altid er berettiget til at få udbetalt 50 % af alderspensionsbeløbet for en enlig alderspensionist, uanset størrelsen af eventuel ægtefælle, registreret partner eller samlevers skattepligtig indtægt. I dag er alderspensionisten berettiget til 20 %. Personlig indtægt omfatter enhver indkomst, herunder pension efter reglerne i Nordisk Konvention om social sikring.

Til stk. 4

Det foreslås, at Landsstyret bemyndiges til at fastsætte regler om regulering af alderspension som følge af alderspensionistens skattepligtige indkomst. Reguleringen skal tilstræbes at ske lineært. Regulering af alderspension vil komme til at fremgå af Hjemmestyrets bekendtgørelse om takster og indkomstgrænser for alderspensionister.

Til § 9

Til stk. 1

Bestemmelsen fastslår, at ved tilkendelsen af alderspensionen sker beregningen af alderspensionens størrelse på baggrund af den skattepligtige indtægt, som alderspensionisten forventer at oppebære efter overgangen til alderspension. Det betyder, at indkomst optjent forud for tilkendelsen af alderspensionen ikke har nogen indflydelse på størrelsen af den udbetalte alderspension. Det er således kun den forventede fremtidige indtægt, der skal lægges til grund ved beregning af alderspensionens størrelse i forbindelse med tilkendelsen.

Til stk. 2

Bestemmelsen præciserer, at den forventede skattepligtige indtægt efter stk. 1 beregnes ved at tage de samlede forventede skattepligtige indtægter efter første pensionsudbetaling og frem til udgangen af det følgende år, og omregne dem til en årsindkomst. Såfremt alderspensionisten i løbet af året modtager anden indkomst, som der ikke er taget højde for ved beregningen, skal alderspensionen reguleres efter bestemmelsen i § 10, stk. 2, såfremt der er tale om en væsentlig og varig ændring. Alderspensionisten har efter bestemmelsen i § 16 pligt til at oplyse om personlige og økonomiske forhold, der har betydning for alderspensionens størrelse.

Til § 10

Til stk. 1

Der skal hvert år foretages en regulering af alderspensionen for at sikre, at alderspensionen ændres i takt med at alderspensionistens øvrige indtægter ændres. Reguleringen skal foretages på grundlag af den skattepligtige indtægt fra det senest kendte indkomstår. Det betyder, at alderspensionen per 1. januar 2008 skal beregnes på grund af indtægtsoplysningerne fra 2006.

Til stk. 2

Såfremt alderspensionistens personlige eller økonomiske forhold ændres væsentligt og varigt i løbet af året, skal pensionsudbetalingen reguleres. Dette kan for eksempel være tilfældet, hvis andre indkomster end offentlig pension ændres, ægtefælle, registreret partner eller samlever dør eller ægteskab, registreret partnerskab ophæves ved skilsmisse. Det følger af reglen i § 16, at førtidspensionisten har pligt til at underrette kommunen om ændringer i personlige eller økonomiske forhold.

Til § 11

Til stk. 1

Alderspensionister med varigt ophold på en social døgninstitution vil være berettiget til 20 % af pensionsbeløbet for enlige alderspensionister. Hvis alderspensionisten har en ægtefælle, registreret partner eller samlever, der også er alderspensionist, vil denne derimod være berettiget til alderspension som enlig, jf. § 4. Dette forekommer at være den mest hensigtsmæssige måde at tilgodese både alderspensionisten på institutionen og den tilbageblevne part på. Det præciseres i bestemmelsen, at alderspensionisten får 20 % af beløbet for alderspension, uanset om vedkommende har andre skattepligtige indtægter end alderspensionen.

Til stk. 2

Bestemmelsen fastslår, at alderspensionister med en indtægt udover alderspension opkræves betaling for opholdet. Der kan maksimalt opkræves et beløb svarende til 60 % af den skattepligtige indtægt, udover alderspensionen, efter skat, herunder alderspension udbetalt i henhold til Nordisk Konvention om social sikring.

Det er ikke hensigten med bestemmelsen, at give kommunerne hjemmel til at opkræve et beløb, der ligger udover, hvad de måtte være berettiget til på baggrund af det almindelige vederlagsgrundsætning, det vil sige de faktiske omkostninger.

Til stk. 3

Bestemmelsen bemyndiger Landsstyret til at fastsætte regler for regulering af alderspension i forbindelse med optagelse på andre institutioner, hvor det offentlige afholder opholdsudgifterne. Andre institutioner kan eksempelvis være hospitaler, psykiatrisk hospitaler eller institutioner under kriminalforsorgen. Det kan eksempelvis være relevant at fastsætte regler om modregning af eventuelle lomme penge eller beskæftigelsesvederlag, samt om udbetaling af tillæg under opholdet.

Til § 12

Til stk. 1

Børnetillægget udbetales, uanset om alderspensionisten har barnet boende hos sig, og der således sker "direkte" forsørgelse, eller forsørgelsen sker ved betaling af underholdsbidrag til den bidragsberettigede, hvilket typisk vil være den anden forælder. I visse situationer vil det dog være muligt for plejeforældre i privatarrangerede plejeforhold at kræve underholdsbidrag. Dette forudsætter, at de har en bidragsresolution. Kommunen skal i forbindelse med behandlingen af ansøgningen undersøge, om førtidspensionisten også har ret til børnetillæg.

Til stk. 2

Bestemmelsen præciserer, at udbetaling af børnetillæg sker efter reglerne i landstingsforordning om udbetaling af underholdsbidrag med videre til børn samt adoptionstilskud. Typisk vil dette være barnets anden forældre, men kan også være plejeforældre i et privatarrangeret plejeforhold, hvis der foreligger en bidragsresolution.

Til stk. 3

Bestemmelsen fastslår, at det er en betingelse for at få børnetillæg, at alderspensionisten har fast bopæl i Grønland. Ved fast bopæl forstås det sted (bolig), hvor man regelmæssigt sover, når man ikke er midlertidigt fraværende på grund af ferie, forretningsrejse, sygdom eller lignende, og hvor man har sine ejendele.

Til § 13

Til stk. 1

Bestemmelsen fastslår, hvornår børnetillægget bortfalder. Børnetillægget bortfalder i de tilfælde, hvor barnet anbringes uden for hjemmet jf. stk. 1, nr. 1, eller har mulighed for at forsørge sig selv jf. stk. 1, nr. 2-4.

Det skal bemærkes, at bortfald af børnetillægget ikke berører alderspensionistens forsørgelsespligt eller bidragspligt.

Ved arbejdsindtægter forstås enhver form for lønindkomst.

Til stk. 2

Bestemmelsen bemyndiger Landsstyret til at fastsætte regler om børnetillægget. Her tænkes særligt på bestemmelser om størrelsen af bidraget, samt selve udbetalingen af dette.

Til § 14

Til stk. 1

Bestemmelsen om personlige tillæg er ændret i forhold til den gældende forordning. Efter de gældende regler tildeles personligt tillæg efter en individuel vurdering af behovet. I praksis administreres tildelingen på baggrund af rådighedsbeløb, som fastsættes af de enkelte kommuner under hensyn til de økonomiske forhold andre borgere i kommunen lever under. Det betyder, at der er stor forskel på, hvad kommunerne tildeler i tillæg og til hvilke udgifter.

Med ændringen tilsigtes at opnå en mere ensartet praksis omkring tildeling af personlige tillæg. Herudover er det hensigten, at personlige tillæg fremover kun skal tildeles rent undtagelsesvist, i modsætning til de nuværende regler, hvor tildeling af personlige tillæg som supplement til grundbeløbet snarere synes at være hovedreglen. Kommunen skal i forbindelse med behandlingen af alderspensionsansøgningen tage stilling til, om ansøgeren har behov for personlige tillæg.

Såfremt en alderspensionist efter tilkendelsen af alderspension har brug for personligt tillæg, skal alderspensionisten ansøge kommunen herom.

Det er en betingelse for at tildele personlige tillæg, at alderspensionistens økonomiske forhold er særlig vanskelige. Med "særlig vanskelige" sigtes til, at det kun er alderspensionister, der har et meget lille beløb om måneden tilbage til sig selv, efter at faste udgifter er betalt, og hvor det ikke er realistisk at stille krav om, at alderspensionisten reducerer i sine faste udgifter, der kan komme i betragtning til

personligt tillæg. Efter bestemmelsen kan det kræves, at alderspensionisten har indrettet sig økonomisk forsvarligt, det vil sige ikke har påtaget sig flere og større udgifter, end hvad der er rimeligt for en person, med en indkomst svarende til en alderspension, og det vil eksempelvis kunne kræves, at alderspensionisten flytter til en billigere bolig, såfremt alderspensionisten har en bolig, der ligger udover, hvad der kan anses for nødvendigt, og såfremt kommunen er i stand til at tilbyde en passende mindre bolig. Om dette er tilfældet må bero på et skøn i den konkrete situation, hvori også alderspensionistens personlige forhold, eksempelvis familieforhold, bør indgå.

Der er i bestemmelsen opstillet 3 typer af situationer/udgifter, hvor der kan udbetales personlig tillæg.

Ad 1)

Væsentlige merudgifter som følge af helbredsmæssige behov kan eksempelvis være udgifter til dyrere specialkost som følge af sygdom eller allergi. Der er i disse tilfælde forudsat, at der foreligger en lægeerklæring.

Ad 2)

For så vidt angår hjælpemidler, så kan der ikke ydes hjælp til anskaffelse af hjælpemidler efter reglerne i landstingsforordning om hjælp til personer med vidtgående handicap med senere ændringer til personer over 63 år. De to regelsæt vil således ikke komme til at overlappe hinanden. Det skal i relation til hjælp til anskaffelse af briller også præciseres, at bestemmelsen ikke finder anvendelse i tilfælde, hvor pensionisten har ret til tilskud efter sundhedsvæsenets regler om tilskud til briller.

Ved "hjælpemiddel" forstås normalt enhver genstand, som typisk ikke findes i en almindelig "husholdning". Således vil begrebet kunne omfatte alt fra kørestole til håndtag i et badeværelse. Også hjælp i form af speciel boligindretning, for eksempel ved fjernelse af dørkarme, vil kunne være omfattet.

Ad 3)

Bestemmelsen om overlevelseshjælp skal ses som en "nød-bestemmelse", efter hvilken der er mulighed for at hjælpe alderspensionisten, såfremt der ellers er risiko for, at alderspensionisten ikke vil kunne klare sig. Bestemmelsen har nær tilknytning til den nedenstående bestemmelse i § 14, stk. 2, hvorefter personlige tillæg, der ydes på grund af uforsvarlig økonomi under visse betingelser, kan kræves tilbagebetalt. Det antages, at bestemmelsen kun anvendes i tilfælde, hvor det er helt åbenbart, at alderspensionisten ikke kan klare sig, og ingen andre muligheder har. Det er således ikke meningen, at bestemmelsen skal tjene som hjemmel til, at kommunen optræder som "långiver". Ligeledes vil det de i disse situationer være naturligt at undersøge, om der bør ske administration af alderspensionen efter § 18, og eventuelt om tillægget skal udbetales i naturalier.

Til stk. 2

Nr. 1

Bestemmelsen svarer til gældende regler. Uforsvarlig økonomi kan for eksempel være, hvis alderspensionisten bruger alle sine penge i starten af måneden, således at alderspensionisten ikke kan forsørge sig selv over en hel måned, eller alderspensionist ikke formår at holde sine udgifter på et rimeligt niveau.

Nr. 2

Et eksempel vil være en alderspensionist, der har fået udbetalt personlig tillæg til reparation af en tingskade, og som senere får udbetalt et erstatningsbeløb for skaden

Til stk. 3

Bestemmelsen svarer til gældende regler og fastslår, at der kun kan kræves tilbagebetaling af personlige tillæg, såfremt alderspensionisten på forhånd er gjort bekendt med dette. Det påhviler kommunen at dokumentere, at alderspensionisten har været gjort bekendt hermed.

Til stk. 4

Det er en betingelse for at kunne modtage personlige tillæg, at alderspensionisten har fast bopæl i Grønland. Reglerne i Nordisk Konvention om social sikring omfatter således ikke personlige tillæg.

Til stk. 5

Bestemmelsen er ny og bemyndiger Landsstyret til at fastsætte regler, der præciserer tildelingen af personlige tillæg. Det vil primært være relevant at fastlægge nærmere kriterier for, hvornår alderspensionister kan få tillæg, og hvilke udgifter der kan dækkes gennem personlige tillæg.

Til § 15

Til stk. 1

Bestemmelsen fastsætter, til hvilken myndighed ansøgning om alderspension, personlige tillæg og børnetillæg skal indgives for personer/alderspensionister med bopæl i Grønland. Ansøgning om alderspension og tillæg skal ikke indgives på et særligt skema.

Til stk. 2

Det er Familiedirektoratet, der forestår administrationen af reglerne i Nordisk Konvention om social sikring. For ansøgere med bopæl uden for Grønland vil ansøgningen blive sendt til Landsstyret af den myndighed i vedkommendes bopælsland, der behandler alderspensionsansøgninger.

Til stk. 3

Bestemmelsen i stk. 3 tager sigte på personer, der er ude af stand til selv at søge alderspension, det vil især sige personer med vidtgående handicap.

Til § 16

Til stk. 1

Bestemmelsen fastslår, at alderspensionisten er forpligtet til selv at gøre opmærksom på ændringer i personlige forhold, for eksempel indgåelse eller ophævelse af ægteskab, og økonomiske forhold, for eksempel øgede indkomster.

Til stk. 2

Bestemmelsen om adgangen til modregning giver kommunen mulighed for at modregne for meget udbetalt alderspension i de løbende pensionsudbetalinger, herunder eventuelle personlige tillæg og børnetillæg. Det er en betingelse for modregning, at alderspensionisten har givet kommunen urigtige oplysninger eller har fortiet omstændigheder, som har betydning for alderspensionens størrelse. Hvis kommunen ved en fejl har udbetalt for højt beløb, og denne fejl ikke kan tilregnes alderspensionisten, kan der ikke kræves tilbagebetaling eller modregning, med mindre det har været tydeligt for alderspensionisten, at der blev udbetalt for meget i alderspension.

Har kommunen ved en fejl eksempelvis sat et ekstra 0 bag alderspensionsbeløbet, således at alderspensionisten en måned får udbetalt et beløb 10 gange større end, hvad alderspensionisten skulle have haft, vil alderspensionisten ikke have en berettiget forventning om, at alderspensionsudbetalingen har været korrekt. Kommunen vil have mulighed for at modregne i alderspensionen eller kræve det for meget udbetalte beløb tilbagebetalt.

Det er ikke noget krav for at kræve tilbagebetaling eller foretage modregning, at alderspensionisten har været i ond tro med hensyn til de fejlagtige oplysninger. Det er tilstrækkeligt, at fejlen kan tilregnes alderspensionisten.

Der kan modregnes både i førtidspension og alderspension, hvis en førtidspensionist, der overgår til alderspension og fortsat skylder kommunen penge. Der kan endvidere modregnes både i den egentlige alderspension og i personlige tillæg. Der kan ikke modregnes i børnetillæg.

Hvis kommunen træffer beslutning om, at der skal ske tilbagebetaling eller modregning i alderspension, skal det ske under iagttagelse af reglerne i landstingslov om sagsbehandling i den offentlige forvaltning og reglerne om transgbeneficiet i lov om rettens pleje i Grønland, så alderspensionisten har tilstrækkeligt tilbage af sin pension til at leve for. Der skal i hvert enkelt tilfælde tages stilling til, hvor meget alderspensionisten kan undvære af den løbende pensionsudbetaling.

Til § 17

Både alderspensionen og eventuelle tillæg udbetales månedsvis forud. Eksempelvis vil alderspension for juni måned komme til udbetaling sidste bankdag i maj måned.

Til § 18

Kommunen kan efter en konkret vurdering administrere alderspensionen for alderspensionisten. Det vil sige i de tilfælde, hvor alderspensionisten handler økonomisk uansvarligt, for eksempel ved at bruge alle sine penge på udbetalingsdagen, så alderspensionisten ikke kan betale sine faste udgifter eller forsørge sig selv, eller i tilfælde hvor alderspensionisten ikke formår at holde sine faste udgifter på et rimeligt niveau.

Bestemmelsen giver derimod ikke hjemmel til, at alderspensionisten selv kan kræve, at kommunen udbetaler alderspensionen på andre måder end månedsvis forud. Det er ikke hensigten, at kommunen skal administrere pensionen, blot fordi alderspensionisten synes det er bekvemt at kunne få pensionen udbetalt i mindre rater. Bestemmelsen afskærer dog ikke kommunen fra at imødekomme en sådan anmodning.

Til § 19

Til stk. 1

Alderspensionsudbetalingerne stoppes i tilfælde af dødsfald, og hvis betingelserne for alderspension ikke mere er opfyldt, for eksempel fordi alderspensionisten eventuelt er fraflyttet Grønland uden at være berettiget til alderspension efter Nordisk Konvention om social sikring.

Hovedreglen er, at alderspensionen udbetales til og med udgangen af måneden efter, at alderspensionisten ikke mere er berettiget til pension. Hvis en alderspensionist dør i februar måned, vil alderspensionen blive udbetalt til og med marts måned.

Udbetaling af alderspension stopper dog ved månedens udgang ved fraflytning fra Grønland. Alderspensionisten kan dog være berettiget til fortsat pensionsudbetaling, hvis betingelserne herfor er opfyldt ved flytning til andet nordisk land eller et land inden for EØS-aftalen.

Ved kortere ophold uden for Grønland, eksempelvis ved ferie, forretningsrejse eller lignende bevares retten til alderspension, hvis alderspensionisten har beholdt sin bopæl her i landet. Det afgøres efter en konkret vurdering, om alderspensionisten har opholdt sig i længere tid uden for Grønland. Dog vil 3 måneders ophold (for eksempel ferie, kurophold eller lignende) uden for Grønland i løbet af 1 år på være at betragte som kortere ophold.

Til stk. 2

Hvis en alderspensionist meldes savnet 1. januar 2006, stoppes udbetalingen af alderspension efter 3 måneder, altså ved udgangen af april måned 2006, hvis der ikke inden dette tidspunkt er fremskaffet dokumentation for, at alderspensionisten er i live. Alderspensionen bortfalder helt, hvis der efter 1 år endnu ikke er fremskaffet dokumentation for, at alderspensionisten er i live. Det vil sige, at alderspensionen bortfalder ved udgangen af januar måned 2007.

Dokumentation kan eksempelvis forekomme ved dokumentation fra andre myndigheder, eksempelvis politiet, eller ved alderspensionistens personlige fremmøde i kommunen.

Til § 20

Bestemmelsen fastslår, at kravet på alderspension ikke kan gøres til genstand for tvangsfuldbyrdelse, herunder udlæg eller andre former for retsforfølgning. Hermed menes, at en alderspensionists kreditorer ikke kan søge fyldestgørelse ved udlæg i alderspension. Med henvisningen til retsforfølgning er det hensigten, at udelukke andre former for tvangsfuldbyrdelse, hvorved kreditorer ved dom kan gøre krav i alderspensionen, eksempelvis kan nævnes konkurssituationen.

Bestemmelsen er dog ikke til hinder for, at en kommune kan modregne eller kræve alderspension tilbagebetalt, jf. henvisningen til § 14, stk. 2, og § 16, stk. 2.

Bestemmelserne har til hensigt at sikre, at alderspensionen så vidt muligt bliver anvendt til det tilsigtede formål, som er at sikre muligheden for betaling af rimelige leveomkostninger.

Til § 21

Det præciseres, at kommunalbestyrelsens afgørelser kan påklages i overensstemmelse med bestemmelserne i landstingsforordning nr. 11 af 12. november 2001 om socialvæsenets styrelse og organisation jf. § 8. Efter forordningens § 8, stk. 4, kan Det Sociale Ankenævn se bort fra, at tidsfristen ikke er overholdt, såfremt overskridelsen skyldes forhold der ikke kan tilregnes den pågældende.

Til § 22

Til stk. 1

Bestemmelsen fastslår, hvorledes udgifterne fordeles mellem landskassen og kommunerne, og at landskassen afholder alle udgifter til alderspensioner til

alderspensionister bosat uden for den kommunale inddeling og uden for Danmark, Færøerne og Grønland.

Til stk. 2

Bestemmelsen fastslår, hvorledes udgifterne til personlige tillæg fordeles.

Til stk. 3

Udgifter som følge af administrationen af forordningen afholdes af den sagsbehandlende myndighed.

Til § 23

Efter bestemmelsen fastsætter Landsstyret regler om regnskabsaflæggelse og revision. Som eksempler kan nævnes, at der i Hjemmestyrets Konteringsvejledning blandt andet findes regler om dokumentation og hjemtagning af midler for kommunerne.

Til § 24

Til stk.1

Bestemmelsen præciserer kommunernes hidtidige pligt til at indsende oplysninger om modtagere af alderspension i kommunen til Landsstyret, som følger af Grønlands Hjemmestyres Konteringsvejledning. Det præciseres, at pligten kun vedrører statistiske oplysninger, det vil sige ikke-personhenførbare data, samt at oplysningerne skal meddeles både kvartalsvis og årligt, samt inden for en bestemt frist, nemlig 1 måned efter kvartalets eller årets udgang.

Til stk. 2

Landsstyret bemyndiges til at fastsætte nærmere regler om indberetningens indhold og form og kan blandt andet foreskrive en elektronisk indberetningsform, herunder via Internet. Kommunerne har ikke pligt til at meddele oplysninger i videre omfang, end hvad der fremgår af sådanne gyldigt fastsatte regler.

Landsstyret har et betydeligt skønsmargen ved fastsættelsen af, hvilke oplysninger der kan kræves indberettet, så længe oplysningerne har sammenhæng med Landsstyrets generelle pligt til at holde sig orienteret om forholdene på alderspensionsområdet. Relevante oplysninger kan for eksempel angå beløbsstørrelser, udbetalingstidspunkter, udbetalingers opdeling i pensionsbeløb og tillæg, modtagernes antal og så videre.

Oplysninger kan kræves opdelt nærmere, for eksempel efter modtagernes fordeling efter alder, køn, uddannelse, samlet indkomst, tidspunkt for tilkendelse af

alderspension og så videre. Det er dog forudsat, at meddelelsespligten kun angår oplysninger, som kommunerne i forvejen er i besiddelse af eller har adgang til.

Landstingets Finansudvalg har gentagne gange efterlyst statistisk materiale på det sociale område, senest i udvalgets betænkning til FFL07. Det blev også tilkendegivet, at Landsstyret om nødvendigt skulle tilvejebringe det regelgrundlag, der tilsikrer, at de nødvendige oplysninger indkommer løbende.

Det bør i øvrigt præciseres, at KANUKOKA ikke skal kompenseres for opgaven, idet dette allerede er sket ved tidligere blokforhandlinger.

Til § 25

Bestemmelsen er ny og giver Landsstyret mulighed for at tilbageholde refusionsbeløb efter denne forordning i forhold til kommuner, så længe disse ikke efterlever deres pligter til regnskabsaflæggelse og revision efter § 23 eller meddelelse af statistiske oplysninger efter § 24. Tilbageholdelse kan ske, uanset om forsømmelsen skyldes manglende eller mangelfuld regnskabsaflæggelse eller indberetning, og en overtrædelse vedrører bestemmelser i forordningen eller de af Landsstyret nærmere fastsatte regler. Det er ikke et krav, at forsømmelsen har betydning for opgørelsen af Landsstyrets refusionsbeløb med videre.

Beslutning om tilbageholdelse eller forsat tilbageholdelse af refusionsbeløb skal ske under iagttagelse af proportionalitetsprincippet, således at beløb ikke tilbageholdes i et omfang, der ud fra en samlet bedømmelse står i et åbenbart misforhold til forsømmelsen. Ved mindre alvorlige forsømmelser kan en tilbageholdelse af delbeløb derfor komme på tale.

Når korrekt indberetning er sket, skal Landsstyret uden yderligere ophold udbetale forfaldne beløb, der har været tilbageholdt efter denne bestemmelse. Der beregnes ikke renter på beløb, som er tilbageholdt af Landsstyret.

Såfremt skærpede regnskabs-, revisions- eller indberetningspligter måtte medføre en mærkbar administrativ merbelastning, henholdsvis mindrebelastning i kommunerne, kan der kompenseres herfor i forbindelse med fastsættelsen af det kommunale bloktilskud, idet pligterne dog skal efterleves allerede fra det tidspunkt, da ændringen træder i kraft. Kompensation kan for eksempel være relevant i situationer, hvor der opstår konkrete merudgifter til nødvendig opgradering af edb-udstyr, etablering af databaseadgang med videre

Til stk. 2

Borgerens ret til tilkendelse eller udbetaling af alderspensionsbeløb, herunder personlige tillæg, består uafhængigt af en eventuel tilbageholdelse af refusionsbeløb med videre Kommunen kan således ikke påberåbe sig tilbageholdelsen i forhold til borgeren og skal om fornødent dække manglende midler ind på anden måde.

Til § 26

Til stk. 1

Forordningen foreslås at træde i kraft den 1. juli 2007.

Til stk. 2

Samtidig med ikrafttrædelsen af denne forordning ophæves forordning nr. 9 af 15. april 2003 om offentlig pension.

Til stk. 3

For at sikre, at der gives de ældre en rimelig tid til at indrette sig på, at aldersgrænsen for tilkendelse af alderspension hæves med 2 år, foreslås det, at der indføres en overgangsordning. Efter ordningen bibeholdes den nuværende aldersgrænse på 63 år frem til og med 31. december 2008. Fra og med 1. januar 2009 hæves aldersgrænsen for tilkendelse af alderspension til 64 år. Fra og med 1. januar 2010 hæves aldersgrænsen til 65 år.

Til stk. 4

Bestemmelsen fastslår, at personer som allerede én gang er tilkendt alderspension, ikke fortaber deres ret, blot fordi overgangsordningen medfører, at de ikke længere opfylder aldersbetingelsen for tilkendelse af alderspension. Er en person for eksempel fyldt 64 år den 1. september 2009 og tilkendt alderspension fra det tidspunkt, så fortaber vedkommende ikke sin ret til pension, selvom aldersgrænsen for tilkendelse af pension hæves til 65 år den 1. januar 2010.

Til stk. 5

Bestemmelsen fastslår, at de i Hjemmestyrets bekendtgørelse nr. 19 af 21. november 2003 om offentlig pension fastsatte bestemmelser om børnetillæg, indkomstregulering og alderspensionsudbetaling forbliver i kraft, indtil de afløses eller ophæves.